

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor, 20 bani,
România, America și alte țări străine 11 cor, anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporulul” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 148.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporulul«, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petii prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Războiu între Austro-Ungaria și Serbia.

Monarhia noastră a provocat Serbia să împlinească mai multe cereri în timp de 48 ore, altcum va porni cu arma contra ei.

Neîmplinind Serbia cererile Monarhiei noastre, — aceasta îi declară războiu.

Rusia amenință. — Temeri de un războiu european.

La începutul acestei săptămâni nu credeă nimenea, că până azi lucrurile vor ajunge acolo, unde se află. Se știe, că cercetarea pentru aflarea atentatorilor dela Seraievo e în curgere, dar nu se putea da cu socoteala: când se va isprăvi cercetarea și cine sunt aceia cari au pus fărădelegea la cale? In Joia trecută s'au lămurit însă și acestea. Și anume: pe baza cercetărilor făcute s'a constatat, că atentatul săvârșit contra Moștenitorului de tron Francis Ferdinand a fost pus la cale de Serbia și de oamenii ei, cari ar vrea să cuprindă Bosnia și Herțegovina.

Din cauza aceasta, Monarhia austro-ungară s'a văzut îndemnată a porni mai aspru față de Serbia, cerându-i socoteală ca să fie la locul ei, să se poarte mai cumsecade și să nu tot atâțe încoace și încolo. Pentru a ajunge odată în rânduială, Austro-Ungaria a prezentat Serbiei Joia trecută o notă, prin care îi cere răspuns hotărît în timp de 48 ciasuri. Nota (scrisoarea) aceasta e ținută în cuvinte foarte necruțătoare și aspre, la adresa Serbiei, un lucru care a surprins toată lumea politică. Prin scrisoarea numită Monarhia noastră cere împlinirea următoarelor lucruri:

Ce cere Monarhia dela Serbia?

In partea primă a notei-ultimat, Monarhia amintește Serbiei despre făgăduielile ce le-a făcut în 1909, când Serbia se arată învoită cu alipirea Bosniei și Herțegovinei la Austro-Ungaria. Atunci Serbia a declarat, că nu se simte lovită în interesele ei și afară de asta va părăsi apucăturile ei dușmănoase, ce le-a avut față de Monarhie. Cu toate făgăduielile de atunci ale Serbiei, atentatul dela Seraievo a dovedit, că Serbia nu și-a ținut cuvântul. Ea a dat voie și pe mai departe să se facă agitații contra Austro-Ungariei, cu scop de a rupe unele provincii (Bosnia și Herțegovina etc.) dela Monarhie, alipindu-le la Ser-

bia. Și lucrurile aceste n'au încetat nici chiar când cu omorârea Moștenitorului de tron, ai cărui ucigași au mărturisit, că din Belgrad au fost îndrumați să săvârșească neomenoasa faptă, de unde au căpătat și revolverele și bombele.

Cercetările dela Seraievo silește Monarhia s'o rupă cu nerăbdarea din trecut și să pună odată capăt acestor amenințări. In scopul acesta guvernul austro-ungar cere guvernului sârbesc să înfiezeze și să nimicească propaganda în contra Monarhiei. Spre a fi respectat și urmat acest obligament, monarhia cere ca să se publice pe pagina primă din foaia oficioasă a Serbiei, în ziua de 26 Iulie n. 1914, următoarele:

Guvernul sârbesc înfiezează și condamnă propaganda îndreptată în contra Austro-Ungariei, cu scopul de a rupe o parte din ea, și că îi pare rău de urmările triste ale acestei propagande.

Guvernul sârbesc regretă (ii pare rău) că ofițerii și funcționarii sârbi au luat parte la această propagandă îndreptată contra Austro-Ungariei, înjosind astfel legăturile de prietenie, pe cari le făcuse guvernul sârbesc în 1909 (când cu luarea Bosniei și Herțegovinei de către Austro-Ungaria).

Guvernul sârbesc făgăduiește că nu se va amesteca câtus de puțin în afacerile locuitorilor de pe pământul Monarhiei și că va înștiința pe ofițeri și pe funcționari că va pedepsi aspru pe acei cari s'ar face vinovați de agitații în contra Austro-Ungariei.

Aceste lucruri se vor aduce la cunoștința armatei printr'o poruncă de zi, dată de regele Serbiei și se va publica și în Monitorul oastei (foaia întregii armate).

Afară de acestea, guvernul sârbesc va trebui să ia următoarele angajamente:

1. Să împiedece orice publicație îndreptată contra teritorului austro-ungar.
2. Să desființeze societatea Narodna

Obrana și altele de soiul acesta. (Socetăți cari agită în contra Monarhiei).

Va scoate din școli cărțile cu conținut contrar Monarhiei noastre.

4. Va lăpădă din slujbă și din armată pe toți funcționarii și ofițerii cari iau parte în mișcări contra Austro-Ungariei. Guvernele Monarhiei noastre vor face cunoscut numele acelor slujbași și ofițeri.

5. Primește ca guvernele noastre prin oamenii lor să supravegheze în Serbia asemenea mișcări.

6. Porneste cercetare contra acelor, cari au luat parte în pregătirea atentatului contra moștenitorului Ferdinand.

7. Deține imediat pe maiorul Tancovics și pe funcționarul Ciganovics, urzitorii atentatului.

8. Impiedecă pe funcționarii dela granița sârbă de a trece pe furiș arme și bombe în monarhia noastră.

La toate cele de sus Austro-Ungaria pretinde să i se dea răspuns până cel mai târziu Sâmbătă în 25 Iulie n. la orele 6 seara.

La această notă de mare însemnătate a mai fost alăturată și o altă scrisoare, prin care se arată rezultatul cercetărilor făcute până în 23 Iulie n., cu privire la atentatul contra Moștenitorului. In urma acestor cercetări s'a dovedit, că atentatul a fost pus la cale în Belgrad. Atentatorii Princip și Cabrinovici au primit revolvere și bombe pregătite în arsenalul armatei, dela maiorul Tancovici. Iar un anumit Ciganovici a ținut lecții în pădure cu atentatorii, cum să umble cu bombele și cu revolverele.

Tot Ciganovici a făcut cu putință, ca Princip, Cabrinovici și încă un anumit Grabez să treacă granița bosneo-herțegovineană, ducând cu ei arme, la cecece au fost ajutați și de alte persoane. S'a aranjat deci, o întregă bandă cu diferite scopuri ascunse.

Serbia a respins împlinirea cererilor Monarhiei.

Prin urmare în tot momentul se poate începe războiul.

Multă lume, încă dela cetirea cererilor Austro-Ungariei față de Serbia, da cu socoteala, că aceasta din urmă n'o să îndeplinească dorințele Monarhiei. De aceea, cu iuteala fulgerului, de Joi (23 Iulie n.) au început a se face toate pregătirile de războiu în întreagă Austro-Ungaria. In cele următoare lăsăm să urmeze unele amănunte asupra mersului lucrurilor de Joi încoace:

Belgrad, 23 Iulie. Nota Austro-Ungariei a fost prezentată Joi după amiază la 6 ore. Aceasta s'a întâmplat prin ambasadorul Monarhiei Giesl, care a predat nota ministrului sârb de finanțe Pacsu, fiindcă ministrul-președinte Pasici se află în călătorie prin Serbia.

Belgrad, 24 Iulie. Îndată după primirea notei, prim-ministru Pasici a fost înștiințat, astfel că Vineri dimineața la 5 ore a sosit în Belgrad.

Belgrad, 24 Iulie. Ziarele sârbești au publicat nota Austro-Ungariei în ediții speciale. Intre poporație a produs mare senzație aflarea acestei știri. Dar lumea s'a recules degrabă, gândindu-se, că e peste putință ca să nu-i ajute Rusia. Pentru moment foile sârbești nici nu știau ce poziție să iee față de nota Austro-Ungariei. De aceea au publicat-o fără nici o observare.

Belgrad, 24 Iulie. Numai decât după întoarcerea lui Pasici la Belgrad, a conchiemat pe toți miniștrii la o ședință, în care să desbată asupra măsurilor de luat în sînul ofițerilor a produs dela început mare amărăciune împerejurarea, că Monarhia a pus niște condiții atât de greu de împlinit din partea armatei.

Belgrad, 24 Iulie. La 2 ore după amiază miniștrii s'au întrunit la o nouă ședință, care a ținut mai multe ciasuri. Într'aceea s'a publicat și o știre din partea ministerului, prin care se spune, că nota austro-ungară cuprinde condiții grele. Urmarea acestei știri a fost, că în oraș a pătruns dintr'odată un spirit foarte războinic. Din cias în cias crește indignarea populației. Cercurile diplomatice (miniștrii țărilor străine) încă au ajuns la convingerea că războiul nu se mai poate încunjură.

Belgrad, 24 Iulie. Armata a început a lua cele mai întinse măsuri. Garnizoana din Belgrad a început a se retrage, toate trupele se retrag spre lăuntru țării. Se plănuiește, ca să nu se împotrivescă de-

loc armatei austro-ungare, dacă aceasta va trece pe teritor sârbesc. Iar odată trecută armata Monarhiei pe pământul Serbiei, aceasta din urmă să ceară ajutorul și mijlocirea Marilor Puteri, îndată ce Austro-Ungaria va fi ocupat Belgradul.

Belgrad, 25 Iulie. Foaia guvernului „Samouprava“ publică o declarație, în care se zice: Guvernul sârbesc e stăpânit de dorința de a face totul ce se poate pentru urmărirea atentatorilor la viața răposatului Moștenitor. Doar așa ceva e datorința oricărui stat cult.

Rusia se mișcă...

Budapesta. Aci au sosit știri, că Rusia a mobilizat șase corpuri de armată, pe cari voiește să le îndrepte spre granița austro-ungară. În ministerul de externe rusesc din Petersburg domnește mare amărăciune asupra Austro-Ungariei și se susține, că Rusia nu va sta de-o parte fără să se miște.

Budapesta, 25 Iulie. Deși răspunsul guvernului sârbesc eră așteptat pe 6 ciasuri seara, totuș până la 7 ore n'a sosit nimic știre la guvern. Ziarele din Budapesta au scos ediții separate, dar nu pot aduce știri sigure asupra stării lucrurilor.

Serbia respinge cererile Monarhiei.

Budapesta, 25 Iulie. (Știre oficioasă). Din Belgrad a sosit următoarea știre: Ministrul-președinte al Serbiei, Pasici, a venit cu câteva minute înainte de ciasurile 6 la ambasada austro-ungară, unde a făcut cunoscut răspunsul Serbiei cu privire la nota Austro-Ungariei, adresată Joi seara, adevărat cu 48 ore mai înainte. Ministrul monarhiei noastre a constatat însă, că răspunsul nu e mulțămitor și astfel legăturile dintre Austro-Ungaria și Serbia sunt a se considera de rupte. Baronul Giesl s'a pregătit numai decât de drum, astfel că încă la 6 ore și jum. a părăsit Belgradul dimpreună cu întreg personalul ambasadei austro-ungare.

Budapesta, 25 Iulie. Dupăcum se vestește din Belgrad, în decursul zilei s'au făcut cele mai întinse pregătiri de mobilizare ale întregii armate sârbești. Atât Curtea domnitoare, cât și guvernul, dimpreună cu toate trupele părăsesc Belgradul (care e tare aproape de graniță). Guvernul se va așeza deocamdată la Kragu-

evaci (unde sunt multe magazine de muniție și arsenalul armatei sârbești). Prevăzând pericolul, guvernul și toți funcționarii înalți și-au fost pachetat încă din vreme cuferele și actele de lipsă, astfel că acum au putut de grabă plecă înlăuntrul țării.

La îndemnul Rusiei...

Budapesta, 25 Iulie. Aici se susține că guvernul sârbesc a respins cererile Austro-Ungariei în urma unei telegrame primite din Petersburg. Această telegramă a sosit Sâmbătă după amiază la 2 ore, iar la 4 ore toți funcționarii au părăsit deja Belgradul.... Tot la 4 ore Moștenitorul de tron Alexandru (care din însărcinarea tatălui său conduce țara) a făcut o vizită prim-ministrului Pasici, cu care s'a mai consfățuit asupra ultimelor pregătiri. Trupele părăsesc mereu orașul. Miniștrii celorlalte țări străine s'au prezentat încă în decursul zilei, după amiază, la baronul Giesl, dela care și-au luat rămas bun. Afacerile Austro-Ungariei au fost încredințate ministrului Germaniei.

Budapesta, 25 Iulie. Cu ziua de mâine, Duminecă, intră în vigoare toate ordinațiunile legilor speciale, cari sunt făcute pentru astfel de stări.

Budapesta, 25 Iulie. Populația din Budapesta a primit cu bucurie vestea despre începerea în curând a războiului. Mai multe muzici militare au pornit pe strade cântând. De asemenea și în Viena și alte orașe mai mari, populația a primit cu ovațiuni vestea despre războiu. În Viena a avut loc o manifestație pe Ringstrasse.

Mobilizarea armatei noastre.

După cum aflăm s'a ordonat mobilizarea alor opt corpuri de armată. Acestea sunt: Corpul Nr. 15 și 16 (Bosnia, Herțegovina și Dalmația), Nr. 7 (Timișoara), Nr. 13 (Agram), Nr. 4 (Budapesta) Nr. 8 (Praga), Nr. 9 (Leitmeriț), și Nr. 3 (Graz). Din cercul corpului 12 mobilizează: Regimentul de husari Nr. 4, Sa-peurbatalion Nr. 12, Batalionul artilerie de cetate Nr. 2, precum și batalioanele regimentelor de infanterie dela granițele de sud ale Monarhiei Nr. 31, 50, 51, 62, 63 și 64. Toate celelalte trupe din Monarhie au a sta în stare de alarmă.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.